

A KÚRIA

mint felülvizsgálati bíróság

Kfv.II.37.066/2012/7.szám

A Kúria a dr. Szépné dr. Oláh Edit *ügyvéd által képviselt* felperesnek a *jogtanácsos által képviselt Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Főfelügyelőség* alperes ellen vízgazdálkodási ügyben hozott közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt indult perben, mely perbe az alperes pernyertessége érdekében a dr. Surján Zsuzsanna *ügyvéd által képviselt* beavatkozó beavatkozott, a Vas Megyei Bíróság 2011. november 17. napján kelt 1.K.20.104/2010/48. számú jogerős ítélete ellen az alperesi beavatkozó által 49. sorszámon benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Kúria a Vas Megyei Bíróság 1.K.20.104/2010/48. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperesi beavatkozót, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 50.000 (ötvenezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi az alperesi beavatkozót, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati illetéket.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság a jogerős ítéletében - reformatórius jogkör hiányában - a felperesi keresetnek helyt adva hatályon kívül helyezte az alperes által hozott 14/03364-5/2009. számú másodfokú határozatot - az elsőfokú határozat hatályon kívül helyezése és az elsőfokú eljárás megismétlése nélkül - és az alperest kötelezte új eljárás lefolytatására. A megismételendő másodfokú eljárásban hozandó határozat tartalmára vonatkozóan - a *közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.)* 111.§ (3) bekezdésére utalással - megállapította, hogy az alperesi beavatkozó kérelmének megfelelő kötelezést a felperessel szemben nem lehet alkalmazni.

Az ítéletben megállapított tényállás szerint az jogelődje (a) a 10.568/4/1974. számú vízjogi létesítési engedély alapján végezte el a mederrendezési munkálatainak kivitelezését. A mederrendezés után üzemben tartásra a 11182/1/1978. számú határozatban kapott vízjogi üzemeltetési engedélyt.

A hrsz-ú termőföld tulajdonosa alperesi beavatkozó, aki 2005. február 23-án benyújtott vízügyi

panaszában azt sérelmezte, hogy az 1970-es években a területe mellett húzódó kitermelt földet 500 méter hosszan az ingatlanán helyezték el, ennek következtében a szántóterületéről a víz nem tud az árokba befolyjni és a természetű növényei elpusztultak.

A bíróság által - nemperes eljárásban és az alperesi beavatkozó által felkért szakértő véleménye alapján - hozott végzéssel elrendelt új eljárásban a helyszíni szemlét követően lefolytatott közigazgatási eljárás során az alperes az elsőfokú vízügyi kötelezést tartalmazó határozatot hatályon kívül helyezte és a felügyelőséget új eljárás lefolytatására utasította. Indokolása szerint nem került tisztázásra az a körülmény, amely a felperes vízjogi kötelezését lehetővé teszi, nevezetesen nem állapítható meg, hogy a panaszra okot adó vízkárok kétséget kizáróan a kötelezett mulasztására vezethetők-e vissza, illetve megállapítható-e a kötelezett közreható felelőssége.

A megismételt közigazgatási eljárásban hozott KTVF:774-1/3/2009. számú elsőfokú határozatban az elsőfokú hatóság kötelezte a felperest, a jobb partján lévő alperesi beavatkozó szántóterületen a vízfolyás rendezése során kitermelt és elterített mederanyagnak a terület mélyvonulatára való elhelyezésére úgy, hogy a termőföldként történő hasznosíthatósága a beavatkozó részéről biztosított legyen, valamint kötelezte a vízjogi üzemeltetési engedély II. fejezetének 3. alpontjában foglalt előírások betartására.

A felperes fellebbezése folytán eljáró alperes a teljesítési határidő módosításával az elsőfokú határozatot helybenhagyta.

A felperes keresetét - amelyben azt állította, hogy a közigazgatási határozat jogsértő, mivel a tényállás tévesen került megállapításra (vízjogi tervtől való lényeges eltérés miatt), továbbá ellentétes a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Vgt.) 32.§, illetőleg a végrehajtás tárgyában kiadott 72/1996.(V.22.) Korm.rend. (a továbbiakban: Vhr.) 18.§-ában foglaltakkal - alaposnak találta és megállapította, hogy a jogerős határozat törvényi feltételek hiányában sújtotta vízjogi kötelezéssel a felperest.

Az elsőfokú bíróság az alperesi beavatkozó által beszerzett által készített szakvélemény, illetőleg a felperes kérelmére a perben kirendelt igazságügyi szakértő véleménye közötti ellentmondás feloldására, az alperesi beavatkozó kérelmére újabb igazságügyi szakértőt () rendelt ki, annak vizsgálata és megállapítása érdekében, hogy a vízjogi kötelezés jogalapja a felperessel szemben megállapítható-e.

A perben kirendelt szakértők egybehangzó véleményét elfogadva az elsőfokú bíróság megállapította a releváns tényállási elemeket, korrigálva a közigazgatási határozatban megállapított tényállást a tekintetében, hogy a felperes, illetőleg jogelődje a létesítése során a vízviszonyokban jogellenesen nem avatkozott be, illetve jogszabályban meghatározott feladatainak, kötelezettségeinek elmulasztásával káros és jogellenes állapotot nem idézett elő, így vele szemben jogszerűtlen volt a keresettel támadott határozatban foglalt vízjogi kötelezések elrendelése.

A jogerős ítélet ellen az alperesi beavatkozó nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, amelyben elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és a felperesi kereset elutasítását, másodlagosan az elsőfokú bíróság eljárásnak megismétlését indítványozta.

Sérelmezte, hogy a bíróság az 1964. évi IV. törvény 23.§ (1) bekezdésében foglaltaknak nem tulajdonított jelentőséget, és nem értékelte, hogy a mederanyag elhelyezése a termelés érdekeit nem tartotta szem előtt.

Hivatkozott arra is, hogy a nem új építésű volt, hanem lényegében a korábbi meder rendezésére került sor, és a terv becsatlakozó vízárókként jelöli a hrsz-ú árkot. Utalt a Vhr. 18.§ (1) bekezdésére, a Vgt. 7.§ (1) bekezdésére, valamint 34.§ (1) és (3) bekezdésére, mely a felperes kötelezésének jogalapját teremti meg.

Állította továbbá, hogy az elsőfokú bíróság megsértette a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (továbbiakban: Pp.) 206.§-ában írt rendelkezéseket azzal, hogy a bizonyítékokat nem teljes összefüggésében és nem okszerűen mérlegelte.

A jogszabályhely megjelölése nélkül „kifogásolta”, hogy a felperes a keresetlevélben a közigazgatási határozat felülvizsgálatát kérte, de az általa vélt jogszabálysértést nem jelölte meg.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályban tartására irányult.

Az alperes a felülvizsgálati kérelemre nyilatkozatot nem terjesztett elő.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274.§ (1) bekezdése alapján tárgyláson kívül bírálta el és kizárólag a felülvizsgálati kérelem korlátai között vizsgálta a jogerős ítéletet a Pp. 275.§ (2) bekezdésében foglaltakra figyelemmel.

Az alperesi beavatkozó felülvizsgálati kérelme megalapozatlan.

Az elsőfokú bíróság széles körű bizonyítást folytatott le a perben releváns tények megállapítása érdekében, majd a beszerzett bizonyítékok egyenkénti és összességében való értékelése alapján megalapozottan jutott arra a következtetésre, hogy a felperes a Vgt. 32.§-a alapján nem volt kötelezhető a beavatkozói ingatlan termőföldként való használhatóságát biztosító intézkedések megtételére. E körben szükségtelen a 10.013/2/1995. számú vízjogi létesítési engedély II. fejezetének 3) alpontjában foglalt előírások betartására történő hatósági felhívás.

Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg eljárása során, hogy a perben felmerült vízügyi szakmai kérdés, azaz a felperes által elvégzett „árokrendezés-ároképítés” kérdésének megválaszolása szakértői bizonyítást tett szükségessé. A perben két szakértő kirendelésére került sor, miután az alperesi beavatkozó által felkért magánszakértő véleménye ellentétben állt az elsőként eljáró szakértő véleményével. Az ellentmondások feloldásra kerültek azzal, hogy szakvéleménye a perben kirendelt szakértő álláspontját támasztotta alá. A bíróság ezért a Pp. 206.§ (1) bekezdésében foglaltakat betartotta, mivel a szakértői bizonyításra vonatkozó szabályok alkalmazásával tisztázta a felmerült szakkérdést, a szakértői vélemények közötti ellentmondásokat.

E mellett a rendelkezésre álló korabeli iratok is egyértelműen igazolják, hogy bár az engedélyezési dokumentáció és hatósági engedélyek is a mederrendezési munkáiról szólnak, lényegében egy új építésű és új funkciójú meder kialakítására került sor 1976-78 között. E körben az alperesi beavatkozó álláspontja igazolatlan maradt.

Az is bizonyított a rendelkezésre álló adatok alapján (lsd. közhiteles nyilvántartás), hogy a hrsz-ú árok 1975-ben megszüntetésre került, tehát a létesítése idején fizikai akadály volt annak, amit alperesi beavatkozó számon kér és a kötelezés alapjának tekint, miszerint a később megépült nem került becsatlakoztatásra a hrsz-ú árok. Azt még az alperes is elismerte az elsőfokú perben, hogy a

Mgtsz. vállalta a megszűnő árokszakaszhasznosítását, megszüntetését (lsd. 47. alszámú tárgyalási jegyzőkönyv 5. oldal és 1974. június 6-i jegyzőkönyv). A hrsz-ú árkot a Mgtsz. beszántotta. E körülmény sem a felperesnek, sem a jogelődjének fel nem róható, mint ahogy az sem teremt jogellenes helyzetet, hogy a kiviteli tervek a hrsz-ú árok való becsatlakozása tekintetében nem kerültek kijavításra.

A szakértők egybehangzó álláspontja szerint a elkészítése beavatkozást jelentett a vízviszonyokba, azonban ez nem teremtett jogellenes helyzetet, mivel az adott vízgyűjtő terület vízelvezetését megfelelően biztosította.

A lefolytatott bizonyítási eljárás nem tárt fel olyan jogszabálysértést, a vízviszonyokba való jogellenes beavatkozást - és ilyet alperes és beavatkozó sem tudott megjelölni -, mely alapot adhatna a Vgt. 32.§ (1) bekezdése és a Vhr. 18.§ (1) bekezdése alapján a felperes kötelezésére, ez okból az elsőfokú bíróság jogszerűen döntött az alperes határozatának hatályon kívül helyezéséről.

A fentiekre tekintettel a Kúria azt állapította meg, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást feltárta, a rendelkezésre álló bizonyítékokat okszerűen és logikusan értékelte, döntését kellően indokolta, így a bizonyítékok alperesi beavatkozó által elvárt felülmérlegelésének nem álltak fenn a feltételei.

Az alperesi beavatkozó az 1996. január 1. napjától hatályon kívül helyezett 1964. évi IV. törvény 23.§ (1) bekezdésének rendelkezésének mellőzését is sérelmezte felülvizsgálati kérelmében. Azon túl, hogy nem indokolta meg, hogy a hatályon kívül helyezett rendelkezés 2005-ben indult eljárásban való alkalmazhatóságát mire alapozza, arra sem adott magyarázatot, hogy a part mentén fekvő ingatlan tulajdonosa (kezelője, használója) tűrési kötelezettségét kimondó rendelkezést mennyiben tartja a felperesi kötelezés alapjául szolgáló hivatkozásnak. E felülvizsgálati kifogással ez okból a Kúria érdemben nem foglalkozhatott, mivel a felülvizsgálati kérelem előterjesztője a Pp. 272.§ (2) bekezdése alapján köteles kérelmét indokolni.

Az alperesi beavatkozó felülvizsgálati kérelmében foglalt „kifogással” a Kúria érdemben a Pp. 272.§ (2) bekezdésében foglalt feltételek hiányában szintén nem foglalkozott.

A fentiekre tekintettel a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabályokat nem sértette meg, ezért a Kúria a Pp. 275.§ (3) bekezdése alapján azt hatályában fenntartotta.

A Kúria a Pp. 270.§ (1) bekezdése folytán a felülvizsgálati eljárásban is alkalmazandó Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján kötelezte a sikertelen felülvizsgálattal élő alperesi beavatkozót a felperes felülvizsgálati eljárási költségeinek megfizetésére, továbbá a költségviselés szabályai és a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdése alapján kötelezte az alperesi beavatkozót a tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt, és a 2012. január 1-e után hatályos 1990. évi XCIII. törvény 50.§ (1) bekezdése szerinti mértékű felülvizsgálati illeték viselésére.

Budapest, 2012. november 21.

Dr. Tóth Kincső sk. a tanács elnöke, előadó bíró,
Kálmán sk. bíró

Dr. Márton Gizella sk. bíró, Dr. Sperka

